

Dingsdag

den 22 September.

FRANKFORT, den 15den September.

Men meldt van de Galicische grenzen, dat bij nader onderzoek is gebleken, dat het sterfgeval te Brodij niet door de Oostersche pest, maar door eene kwaadaardige koorts is veroorzaakt.

— Uit Bucharest wordt den 30sten Augustus het volgende geschreven: «De voervalen, welke onlangs op den linker oever van den Donau plaats hadden en voor een oogenblik tot in Bucharest en Krajova schrik verbreidden, zijn tot roem der Russen afgehoopen. De Turken hadden in de maand Julij begonnen, met kleine afdeelingen den Donau te passeren. Van tijd tot tijd lieten zij mondhoelsten, schepen, ingezetenen en zelfs eenige kozakken op. Om een dergelyk resultaat te maken, liet de bevelhebber van Tarnu 's nachts eenige troepen over den Donau zenden, om het Turksche kamp bij Nicopolis op te zoeken, en den vijand te verjagen. Deze expeditie werd met groote onverschrokkenheid uitgevoerd. Het Turksche kamp langs den steilen rechter oever van den Donau gelegen, werd met ladders beklimmen en stormenderhand ingenomen. De Turken, hierover zoo het schijnt wraak wilstende nemen, ontscheepten spoedig daarna 2000 a 3000 man, waaronder 1000 man goede kavallerie, zogenaamde Delhis. Zoodra de generaal Kiseleff daarvan bericht kreeg, zond hij dadelijk een gedeelte van zijne troepen, voetvolk en artillerij, af, om de Turken te verdrijven. De Russische bevelhebber van Tarnu, die op deze hulp had gerekend, was middelerwijl in een hagelijken toestand geplaatst; van alle kanten ingesloten, moest hij tegen eene groote overmagt der Turken strijden, welke hij echter telkens afslag. De troepen, die door den generaal Kiseleff afgezonden werden, verhaastten hunne marsch, de kavallerie was reeds spoedig tegenover Nicopolis. Zij begon dadelijk den aanval, de infanterie volgde, en binnen weinig tijds werden de Turken overhoop geworpen; zij ijlden naar hunne booten terug en velen verdrongen daarbij in den Donau. — Sedert Rachova door de Russen verlaten is, hebben de Turken de gemeenschap tusschen Nicopolis en Widdin kunnen herstellen. Dit voordeel zal hun echter waarschijnlijk niet lang meer vernemen. Te Giurgevo houden zich de Turken rustig en hebben sedert lang geenen uitval ondernomen.

Volgens berichten van de grenzen van Wallachië, van den 4den dezer, had de pacha van Widdin eenige dagen te voren eenen stroomtocht tegen Corojal in Klein-Wallachië ondernomen, die echter geheel was mislukt doordien de Albanen met de overige troepen twist gekregen hadden en handgemeen waren geworden.

Uit Triest wordt den 9den dezer gemeld, dat door schippers van Ancona aldaar het gerucht verspreid is, dat de Engelsche en Fransche eskaders in de Middellandsche Zee met toestemming der Turksche regering de beide kasteelen van de Dardanellen bezet hadden en in den Hellespont geankerd waren. Men weet bij ondervinding, dat op dergelyke geruchten niet veel staat is te maken.

ODESSA, den 31sten Augustus.

Naar men verneemt, heeft de admiraal Greigh een smaldeel naar Middia (ten zuiden van Ineada) afgezonden, om zich van deze haven meester te maken.

— Het dagblad dezer stad behelst het volgende schrijven van den Keizer aan den generaal Wronzoff, gouverneur van Nieuw-Rusland en Besarabie, onder dapscheeking van den 2den Augustus:

«Met genoegen heb ik uit de onderscheidene berichten omtrent de hoeveelheid levensmiddelen, die aan boord van handelsvaartuigen ten behoeve der tweede armee zijn verzonden, gezien, dat de scheepvaart dezer vaartuigen zeer werkzaam is. Heden heb ik een bericht van den opperbevelhebber der tweede armee, den graaf Diebitsch-Sabalkansky, ontvangen, waarbij hij meldt, dat de proviandering van de armee op eene alzins voldoende wijze voortgezet wordt. Het is mij aangenaam, u daarvoor bijde volkomene erkentelijkheid te betuigen en u te bedanken voor de zorgvuldigheid, waarmede gij dit werk bestuurt, hetwelk met den voorspoed onzer wapenen in een zoo naauw verband staat. Ik ben nu steeds toegespannen.

NICOLAAS.

— Sedert twee dagen is er geen ziekte in de Moldaviska gestorven, en niemand aangetast, die van gemeenschap met pestlijden werd verdacht gehouden. De bekommernis is dus verminderd, en reeds spreekt men van den 20sten September als den dag, waarop de onderscheidene gemeenschap der tot dus verre vrij-geblevene stad zal hersteld worden, zoo in-

menschen niemand door de pest aangetast wordt. In de Moldaviska, te Usatovij-Khutora en te Kajalnik, alsmede uit voorzigtigheid te Danik, wordt de zuivering voortgezet.

PETERSBURG, den 6den September.

Dit Tijdschrift wordt den 13den Augustus gemeld: «De graaf Paskewitsch-Eriwansky heeft den luitenant-generaal Pankratjew tot bevelhebber van het onlangs veroverde pachalik van Erzerum, en den luitenant-konink Sabanov tot kommandant der citadel van Erzerum benoemd. — Heden zijn uit het hoofd-kwartier van den opperbevelhebber alhier de volgende krijgsgevangenen aangekomen: de seraskier van Erzerum, Mahmed Saad-pacha, Osman-pacha van Erzerum, Abdullah, gewezen pacha van Anapa, Anas-pacha van Berris, en de volgende tien verpersoonde officieren: de Desterdar-Efendi, de Bimbasci Ali-Bek, de Bimbasci Sah-Aga, de Delibasci Mustapha, de Delibasci Agan, en benevens een gevolg van 66 man.

ARNHEM, 21sten September.

Het officiele dagblad van Petersburg van den 9den dezer behelst het bericht van den generaal Diebitsch over de inneming van Adrianopel in zijn geheel. Aan het slot van hetzelfde roemt hij zoo wel de voorbeeldige krijgstuicht als de dapperheid der onder zijne bevelen gestelde troepen. Zij hebben, zegt hij, het gansche vertrouwen der ingezetenen, zoo wel Mahomedanen als Christenen, verworven. «De Christenen,» zoo vervolgt hij, «vatten vrijwillig de wapens op, om hunne woningen en huisgezinnen te verdedigen, en maken met onze kozakken patroeljes in alle rigtingen, zoodra zij vernemen, dat zich ergens versprooide Turksche troepen weder vereenigen willen; de Muzelmanen van hunnen kant, die alles van hunne eigene toemeloze soldaten te dactien hebben, verzoeken op de dringendste wijze om onze bescherming, zoodra zij ons maar vernemen.»

— Uit Warschau wordt den 14den September het volgende gemeld: «Uit Moskou zijn geloofwaardige tijdingen ontvangen, dat Trebisonde door het korps van den generaal Paskewitsch-Eriwansky ingenomen is. Ook heeft men hier bericht ontvangen, dat de generaal Diebitsch zijne op Konstantinopel aanrukt.»

— Volgens de Duitsche dagbladen, hebben handelsbrieven te Bucharest brieven uit Adrianopel van den 26sten Augustus ontvangen, volgens welke de generaal Diebitsch den 28sten dier maand met zijn hoofdkwartier naar Konstantinopel op marsch zou gaan. Zijne voorhoede was reeds tot Tschorli, op 30 uren afstands van deze hoofdstad, voorwaarts gerukt. Men beweerde te Bucharest, dat de onderhandelingen, welke hadden plaats gehad, afgebroken waren.

— Te Odessa had men den 20den dezer door schippers nadere berichten van de Russische vloot in de Zwarte Zee, volgens welke Sumakoff ingenomen was. De Bulgaren boden zich zelf aan, om de Russen in het oproeken van den vijand behulpzaam te zijn. De Turken namen overal de vlugt, waar de Russen maar naderden, terwijl hunne geregelde krijgsmagt met de ongeregelde dikwijls handgemeen was.

Mengelwerk.

KIEZERS-COLLEGIEN.

PROVINCIE HOLLAND (Noordelijk gedeelte) den 17den September 1820.
Aan de Redactie.

Volgens artikel 26 van het reglement voor het bestuur der stad mijner woning, worden de kiezers in de eerste week van de maand October bijeengeroepen, tot het vervullen der openstaande raadsplaatsen.

Daar de gehechtheid eener natie aan het grondwettig bestuur alleen beoordeeld kan worden naar de mate van het belang, 't welk zij betoont te stellen in het kiesregt, dat is: in het regt om hare vertegenwoordigers te kiezen, en de Nederlandsche grondwet geene onmiddelijke deelneming der ingezetenen, in de benoeming van hare vertegenwoordigers in de Tweede Kamer der Staten-Generaal toelaat, maar de verkiezing bij ons bij trappen en door tusschenkomst van verschillende collegien geschiedt; is het van het hoogste gewigt, najverig te zijn op het behoud en de handhaving van de zeer beperkte regten, welke onze grondwet aan de stemgerechtigden en de onderscheidene kiezers-collegien heeft toegestaan.

Terwijl het mij is voorgekomen, dat, behalve in andere opzichten (welker opnoeming buiten mijn tegenwoordig oogmerk ligt) voor de aanzien van de uitoefening van het kiesregt, dit steds reglement van de lotter, den geest en de strekking is afgeweken, en het kiesregt van

De Staten niet weinig is zamengesteld; heb ik gemeend in de publiciteit een redmiddel te vinden, om eene oproeping van hetzelfde in de eerste week van October te kunnen voorkomen, en daartoe geoordeeld niet betet te kunnen doen, dan mijne bedenkingen, ten aanzien van de ze hoog gewigtige aangelegenheid, door middel van uw veel gelezen en geacht Dagblad, ter kennis te brengen van het publiek en van mijne mede kiezers, welke, ook in andere plaatsen, zich met mij in hetzelfde geval kunnen bevinden.

Mogten dezelve tevens komen onder de aandacht van het hoogsteer- lidwaardig Hoofd van onzen grondwettigen staat, van onzen welgezinden Koning, die alleen in staat is, ten dezen, eene verdere afwijking van de grondwet voor te komen, dan zoude ik rekenen, door derzelver mededeeling, geenen vergeefschten arbeid verrigt te hebben.

De verdenking van *inconstitutionnaliteit* is te gewigtig, om niet van hem, die ze koestert, alle behoedzaamheid in de voorstelling van het geschilpunt te vorderen. Ik ga daartoe over, onder uitdrukkelijke protestatie, dat ik geene personen wil kwetsen, maar integendeel dezelve beschouwen kan en wil, als handelende ter goeder trouw, als in de meening verkeerende, dat zij den juistten zin van het *stedelijk reglement* volkomen hebben gevat; daar het toch niemand onbekend kan wezen, hoe grooten invloed opvoeding, gewoonte, en wat dies meer zij, op onze begrippen plegen uit te oefenen. Deze protestatie geeft mij dan ook het recht, om, van mijne zijde, met bescheidenheid, mijn gevoelen, in het belang der geheele natie, te mogen voordragen en geene middelen onbeproeft te liden, om het pleit, in het voordeel van die natie en van de stemgerechtigde burgers, tegen de verkeerde uitlegging van een plaatselijk bestuur te doen beslissen.

Artikel 21 van het bovengenoemde reglement houdt in: « *Het kiezers-collegie tot benoeming der leden van den raad, zal bestaan uit 36 personen.* » En artikel 22: « *Een derde deel der kiezers zal om de drie jaren naar toerbeurten aftreden; de afggetredene zijn echter weder verkiesbaar; de eerste aftreding zal plaats hebben op den 30sten September 1827.* »

« *Door het lot zal worden bepaald, welke der kiezers in de eerste, tweede en derde aftredingen zullen vallen.* »

« *De benoeming van kiezers om het aftredend een derde tegen den 30sten September te vervangen, zal om de drie jaren, aanvang nemende met het jaar 1827, plaats hebben in den loop der maand September.* »

Toen dit reglement in 1824 werd ingevoerd, zijn door de stemgerechtigden, in de maand September van dat jaar, 36 kiezers gekozen, die op den 7den October bijeengeroepen, hunne werkzaamheden begonnen hebben, door bij het lot te bepalen, wie minner in de jaren 1827, 1828 en 1829 zouden aftreden: waarvan de aantekening, in de vergadering zelve door mij gemaakt, bij mij bewaard wordt, en voorzeker bevonden zal worden, overeen te stemmen met het proces-verbaal daarvan opgemaakt en ter stedelijke secretarie aanwezig.

In 1827 heeft de eerste aftreding van het $\frac{1}{3}$ plaats gehad, en is alzoo toen een derde gedeelte van het kiezers-collegie, door de keuze der stemgerechtigden vernieuwd; terwijl bij die gelegenheid tevens voorzien is in twee andere vacatures bij het kiezers-collegie bestaande, door overlijden en bedanken veroorzaakt; doch niet onder de aftredende kiezers van 1827, maar van volgende jaren, begrepen: zoodat in 1827 dit collegie wederom uit 36 personen was zamengesteld.

In 1828, en nu ook in 1829, heeft de aftreding, zoo als die bij de loting van 1824 geregeld was, geen plaats gehad, maar zal, naar de bepaling van het stedelijk bestuur, de tweede aftreding, die (naar mijne meening) in 1828 had behooren te geschieden, plaats hebben in 1830, en die van 1829, in 1833: waardoor, gelijk bij het minste nadenken blijkt, de aftreding van ieder kiezer, niet om de drie, maar eerst om de negen jaren zal plaats hebben, daar de in 1827 gekozenen niet vroeger dan in 1836 zouden aftreden.

Hoezeer dit alles strijdt met de letter van het reglement en met den geest en de letter van de grondwet, en gevolgelijk met het belang der natie, zal ik thans in eenige bijzonderheden trachten aan te wijzen.

10. Art. 22 van het reglement zegt duidlijk, dat een derde deel der kiezers om de drie jaren zal aftreden, naar toerbeurten, door het lot te bepalen: dat men in den loop van September 1827 zal beginnen om het aftredend een derde door eene nieuwe benoeming te vervangen, en dat dit vervolgens om de drie jaren geschieden zal.

Door deze veranderde constructie laat dit artikel geenen twiifel over, om het daarvoor te houden, dat; na verloop van ieder drietal jaren, er telkens een geheel nieuw gekozen kiezers-collegie bestaat. En om dit nog begrijpelijker te maken, zie men slechts in den STAATS-ALMANAK, hoe bij de leden der Staten-Generaal, die ook gedurende slechts drie jaren aanblijven, telkens het jaar hunner aftreding, naast hunne namen staat uitgedrukt.

20. Artikel 154 van de grondwet zegt, dat elk der stemgerechtigde burgers, eens in het jaar zyne stem uitbrengt over de openvallende plaatsen der provincie-collegien; welke kiezers-collegien eenmaal in het jaar (naar art. 153 van de grondwet) worden bijeengeroepen, alleenlijk tot het bedoelde einde, om de raadplaatsen in dien tusschentijd open gevallen, door bevoegde personen te vervullen. (Bedriege ik mij niet, dan ligt in dit artikel tevens het beginsel opgesloten, dat ook de keuze tot lid van het stedelijk bestuur slechts tijdelijk is, en dat dus raden voor hun leven niet in de bedoeling der grondwet liggen. Maar hier over kan ik thans niet uitweiden.)

30. Uit deze beide opmerkingen volgt, dat in 1829 slechts een derde gedeelte van het kiezers-collegie weinig is zamengesteld, namelijk uit die personen, welke in 1827 daartoe gekozen zijn: want de commissie van het tweede derde gedeelte is geëindigd 30 September 1828, en die van het laatste een derde expiréert 30 September 1829. Daar nu, gelijk gezegd is, de oproeping geschiedt in de eerste week van October, kan dit door het stedelijk bestuur niet weder hersteld worden, omdat, volgens art. 15 van het reglement, eene maand vóór de aftreding van het een derde der kiezers, de bijzitten aan de stemgerechtigden moeten worden toegezonden, terwijl derzelver naamlijst en die van de kiezers, ten minste te acht dagen te voren ter visie van het publiek moet liggen.

40. Door het niet jaarlijks vernieuwen van het kiezers-collegie voor een derde en het niet vervullen der vacatures, zal het collegie niet altijd compleet zijn: en dit toch heeft het reglement blijkbaar gewild, door de aftreding en de oproeping van het kiezers-collegie binnen den kortst mogelijken tijd te bepalen; de aftreding op 30 September en de oproeping in de eerste week van October. Hierdoor bestaat dan ook op dit oogenblik het kiezers-collegie alhier niet uit 36 personen, maar slechts uit 32 leden, daar, en door overlijden en door vertrek naar elders, vier kiezers zijn uitgevallen;

50. In plaats van de leden van den stedelijken raad uitdrukkelijk van het kiezers-collegie uit te sluiten, gelijk in den aard der zaak en in den geest der grondwet ligt, omdat anders alle invloed der stemgerechtigden op de keuze van hunne vertegenwoordigers verloren gaat, heeft artikel 11 en 25 van het stedelijk reglement stellig bepaald, dat men beide functien niet alleen gelijktijdig kan uitoefenen, maar dat men zelfs het lidmaatschap van het stedelijk bestuur verliest, wanneer men zich aan dat van het kiezers-collegie onttrekt. Nu bevinden zich onder de 32 thans nog aanwezige kiezers (het onvolledige van derzelver getal en het onwettig aanwezig van $\frac{2}{3}$ voor een oogenblik ter zijde stellende) alhier 14 leden van den raad, de stads secretaris daaronder begrepen, en er bestaat eene vacature in den raad, die in October vervuld zoude moeten worden. Daar de helft van het kiezers-collegie de keuze doet, kunnen, wanneer allen opkomen, (wat geen zelden gebeurt) door eene gelukkige wending van het lot, onder deze 16 kiezers, al de 14 leden van den raad gekozen zijn. Welken invloed dergelijke zamenstelling op de verkiezing kan hebben, behoeft geene nadere ontwikkeling.

60. Maar die verkiezing zal daarom niet altijd gezegd kunnen worden, de keuze der natie te zijn. In alle permanente collegien, welke ook de maatschappelijke rang of betrekking der leden zij, heerscht eene aristocratische geest; en hoedatig die voormaals bij plaatselijke regeringen werkzaam was, is bekend, en nog hier en daar duidlijk te bespeuren. Wel verre van dezen geest op zich zelve geheel berispelijk te willen noemen, daar hij het democratisch beginsel tempert, behoort derzelver werking echter binnen zekere grenzen beperkt te worden, zal hij niet gevaarlijk worden voor het monarchaal beginsel; daar in het juiste evenwigt van deze drie verschillende beginselen het kenmerk van het constitutioneel bestuur ligt opgesloten.

Uit al het bijgebragte (wat geen ik hoop, dat, hoezeer in weinige trekken voorgesteld, voor den oplettenden verstaanbaar genoeg wezen zal) blijkt dan nu, zoo ik vertrouw, de hooge noodzakelijkheid, om op de jaarlijksche aftreding van het een derde der stedelijke kiezers-collegien aan te dringen. Dan toch zal de natie meer prijs leeren stellen op de uitoefening van het kiesrecht, en door de gedurige vernieuwing der kiezers-collegien, (en, zoo wij wenschen en vertrouwen, in verloop van tijd, ook van de leden der stedelijke besturen) eeren grooten en meer beduidenden invloed verkrijgen, op de keuze van hare vertegenwoordigers in de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Koning zelf heeft het allergruotste belang, dat dit recht aan de natie bewaard blijve: en Hoogstdezelve zal, des honds ik mij verzoek, de natie in het bezit van de vrije en constitutionele uitoefening van het kiesrecht handhaven, zoodra het Hoogstdezelve zal geboden zijn, dat men werkelijk ten dezen tenen verkerden weg heeft bewandeld.

Mogten intusschen, reeds dadelijk en wel den eersten October ainstande, de nadeelige gevolgen van de dwaling, welke ik in deze opstellen heb aangewezen, door eenen gelukkigen maatregel van de zijde der Hooge Regering worden voorgekomen; daar ik meen te hebben bewezen, dat de verkiezing, welke door het kiezers-collegie, zoo als het thans is zamengesteld, gedaan zoude worden, uitdrukkelijk met de grondwet strijden en getoelooft volkomen nietig wezen zoude. Gevolgen, belangrijke genoeg om daarop met ernst na te denken, daar de nietigheid van eene benoeming tot lid van het stedelijk bestuur tot de provinciale staten overgaande, eene keuze, door dezen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal gedaan, zoude doen vervullen: want, volgens den bekenden regterregel, kan, hetgeen eenmaal nietig is, door tijdverloop die nietigheid niet veranderen.

Een lid van het Stedelijk Kiezers-Collegie — TOT AAN den 30sten September 1829.

OVER DEN NEDERLANDSCHEN BOEKHANDEL.

Aan de Redactie!

Onder zoo vele takken van handel als zich in ons vaderland maar bezwaarlijk tot vorigen luister verheffen, verdient de boekhandel vooral onze aandacht. Er zijn ongetwijfeld handelsstakken, die veel grooter kapitalen in omloop brengen, meer groote winsten geven; maar er zijn er weinige, zoo uitsluitend bij den middelstand te huis behoorende, en van zoo grooten invloed op de versandelijke ontwikkeling der natie. — Om beide redenen verdient de handel bescherming en aanmoediging, en evenwel geldt daarvan noch het een noch het ander. — Eene bescherming; want de onbegrijpelijkheid, welke ten aanzien van de boekhandel in het voorwerp van eenige bijzondere gunst of onderscheiding. — Wij begrijpen zeer wel, dat gunst en onderscheiding in dit geval ook moeilijk is, en zouden er ook nimmer aan denken, ware het niet dat het tegen overgestelde plaats had, en vreemde schrijvers en drukkers in ons land niet werden ondersteund en aangemoedigd. — Wij verlangen niet anders dan concurrentie, maar indien de uitgave van Fransche en Duitsche werken van hooger hand begunstigd wordt, dan is er geene mededinging meer mogelijk, die moet de Nederlandsche boekhandel, ja zagen wij rouwen, dat moet de geheele Nederlandsche letterkunde al meer en meer vervallen, om misschien binnen vijf en twintig jaren volstrekt vernietigd te zijn. — Alleen met een matigeel oogpunt beschouwd, zou er dit weinig op aan komen; want het zij wij drukken of naarrukken, het zij men Fransche of Nederlandsche boekhandel verkoopt, is alles van der staatshandelingen om het even. Maar er is nog een ander oogpunt, waaraan de zaak moet beschouwd worden. Wij behooven het den lezer niet aan te wijzen en vragen slechts, of wij bij eene materiele beschouwing van eenen handelaar, die voor den staat ook nog iets anders heeft dan een mercantiel belang,

niet spoedig moeten ontfaarden en verbasteren? Wij vragen slechts of het niet het rechte middel is om ons onder een Nederlandsch gouvernement nog veel Franscher te maken dan wij ooit onder het despotismus van NAPOLEON geweest zijn. Een ieder die doordenkt zal dat toestemmen en wellicht vragen wat daar tegen te doen is. Ons antwoord is gereed. Men moet het den Koning zeggen, men moet hem doen inzien dat de Fransche niet alleen onzedelijk, maar ook antinational en schadelijk is voor Nederlandsche letterkunde en voor den Nederlandschen boekhandel. — De nadruk is echter der verspreiding van licht en waarheid niet naefelig, zij kan die zelfs zeer bevorderlijk zijn en het laat zich dus wel aannemen, dat zij die er hun bestaan in vinden zich daarop zullen groot en sterk maken; doch de Nederlandsche schrijvers, drukkers en uitgevers moeten daarom nog hunne zaak niet opgeven; wel onderzoekende zullen zij bevinden, dat er door den nadruk veel minder goede en nuttige werken in omloop komen dan men doorgaans wel denkt, en alzoo de zwartigheden van hunne tegenstanders gemakkelijk kunnen uit den weg ruimen.

SNIPPERS UIT DE RETICULE VAN MEVROUW THEMIS.
No. 11. Olographisch Testament van den Wel Edel Ge-
strengen Heer M. N. O., in leven lid van het hoog-
geretshof te

In overweging nemende, dat zelfs de edelste vernunft sterven moeten, heb ik gesmeed te moeten schrijven, dezen mijnen nitersten wil; en daar ik dikwerf heb opgemerkt dat groote mannen groote beschikkingen maken, zoo ben ik vermits hier het een en ander in te voegen, dat het daarom mijner bestellingen duidelijker zal doen uitkomen, en tevens het afschrijven van mijne levensgeschiedenis aan mijne erven zal doen kennen.

Ik begeer dat de *But*, waarbij ik door den academischen senaat in het jaar 1786 tot doctor in de beide rechten ben verklaard, in eene vergulde lijst worde gevat, daar men nog na zijnen dood eerbied moet hebben voor de bewerkers van zijn aardsch fortuin; mijn neef JANUS, die op de latijnsche school is, vermaak ik dezelve, met 7 100 jaarlijks, voor schoollonden en oppassen. — Hoezeer de jonge mensch de reden dezer reverentie nu nog niet moge begrijpen, als hij eenmaal ook *Meester* voor zijnen naam schrijft, zal hem dat alles klaar worden.

Mijne bibliotheek, op eenige *pontes asinorum* na, uit werken van liefhebberij bestaande, legateer ik aan de dames KARLUR, mijne trotse bladmooies, die mij beurt om beurt in de lange winteravonden wat kwamen voorlezen, als de pedagra mij belatte naar de sociëteit te gaan; mijnen executor wordt echter opgedragen; om er zorgvuldig uit te nemen al die boekjes welke op den catalogus met een kruisje gemerkt staan, *La Puella*, *Therese-Philosophe* en meer andere plaatwerken, daar zulk een verbaarheid zoude kwelsen; ik vermaak deze aan mijnen broederlijken collega A., wien het gezigt daarvan de stuiherende levensgeesten zal opwekken en gelegenheid zal geven zich mijner te herinneren. — Dat eindelijk van een hoog geretshof geene uitgebreide rechtsgeleerde bibliotheek heeft, moet mijne lieve en genamen geenszins verwonderen, daar ik tot de meer en meer veldwinnende school behoort, dat een regter uit zijn eigen vogen, en niet uit die van anderen behoort te zien, dat het alledaagse naperterij is van de jurisprudentie van andere landen te nemen, en dat het heten in, dat hij die van 3 lands wege belast is, de brullen van de 15de en 16de eeuw te bewaren, er ook wel eenige van de 10de hij mag hebben.

De zilveren bouillon-kop en email, die ik eens van de portierster van Zijne Excellentie den minister ten geschenke ontfing, om te bewerken dat haar neefje, die riederde commiss was, notaris werd, legateer ik bij brief aan welgemelden Excellentie, omdat ik bij nader inzien geloof, dat die bouillon-kop eigenlijk niet voor mij, maar voor Zijne Excellentie bestemd geweest, en men bij zijnen dood moet trachten datgene wat de goed te maken, wat men bij zijn leven verbroddeld heeft.

Aan het vondelinghuis te St. Vermaak ik drie werkelijke schulden, ieder groot 7 2000 nominaal kapitaal, men is toch altijd onzeker, of er zich geene zeer na familie in bevindt.

Aan KASTAN, mijne kerkmeester, die niet alleen voor mijne maag, maar ook voor de oppassing van mijn raadrechtijk corpus zoo liefderijk gezorgd heeft, legateer ik eene lijfrente van f 200.

Ik begeer dat ik buitenlands te K. in het koor van de kathedrale kerk zal worden bezet, daar ik geenszins mijne goedkeuring van heilighen en het afschaffen van oude eerwaardige gebruiken, er niet als een kerk in eenen kant, ontfier den blooter hemel wil gestopt worden.

Tot mijne universele eigengamen, onder bezwaar der voormelde legaten, behoren ik de kinderen van mijnen wijden broeder WILLIAM, die bij mijn overlijden zullen aanwezig zijn, of derzelver kinderen of descendenten in andere plaats — met uitzondering van mijnen neef KAREL, thans advocaat te A., ik moet er echter bijvoegen, dat hij mij nimmer echig leed heeft gedaan, maar ik heb, van kindsben af, minner van verhuft met mijnogen hiden, en altijd een gepromitteerde heket gehad aan alle publicerende advocaten.

Ik benoem tot executor van dit mijn testament, mijn oude koetsier GONOR, van wiens eerlijkheid ik overtuigd ben, en legateer hem voor mijnne moede, A.

Alles voren ten ophibendly geschreven in het huis te No. 11, op bevel van door mij

No. 12. Zonderlinge wijze van uitspraak. De heer B. wilde kanton-regter worden, en wistende dat de organisatie onmiddellijk zou plaats hebben nadat de wet was aangenomen, hij belaste daarom een jaar bedenkden om een soppig extract uit dezelve te maken, hetwelk hij bevelde: de verpligtingen van den kanton-regter naar de Nieuwe-Nederlandsche wetgeving, en hierop onder zijnen eigen naam uitgaf. In maanden gebonden; reisde; verzeld met een brief vol horing-zoet, een der exemplaren van eekere Excoentier, de schrijver dacht dat dit middel onbetrouwbaar moest overblijven, en Zijne Excellentie ten zijnen behoeve een eerlijken kanton-regtersplaats zoude doen bezetten. — Benigen tijd later deed een sollicitant zijn wel overdacht plan aan zijnen vriend C. mede, die, toen hartelijk uitlagchende, zeide: « En meent gij na goeden ernst, dat

zulk een prulschrift tot uwe bevordering zal medewerken; als gij anders « kans hebt gehad, hebt gij zulks door dit geschrijf zeker verbeurd. » — B. stond als verpletterd, maar een knappe kop weet altijd raad, en in het heilig geloof verkeerende, dat ministers in onze dagen nog boeken lezen, besat hij de pen op en schrijft aan Zijne Excellentie, « dat, hoezeer zijn naam op de titel staat, hij het bewuste werk eigenlijk « niet heeft geschreven, dat om de drukte van zijnen post, en de spoed « dien hij gemaakt had, om toch voor de organisatie gereed te zijn, hij « dit aan een ander had moeten opdragen, en dat hij dus Zijne Excel- « lentie verzoekt om de bekwaamheden van hem, sollicitant, niet naar dit « boek af te meten. » — Men zegt dat de heer B. boyen aan op de nomi- natie staat voor de eerste kantons-regterplaats die zal worden vergeven; het is echter gelukkig voor hem, dat hij bemiddeld is, want hoezeer de organisatie alle drie maanden wordt aangekondigd, zijn er die beweren, dat men het tijdstip der werkelijke invoering nog op geen jaar of drie na juist kan berekenen.

AANTEKENING.

In No. 261, van den 18den dezer maand, verklaart de *Courrier des Pays-Bas*, dat het Fransch de landtaal der Nederlanden is.

Bij den uitgever dezer Courant is uit Utrecht ten behoeve der ingeze-
telten van Maas en Waal ontvangen een coupon, groot f 15-95.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

- Den 20sten September 1522 werd het Nieuwe Testament van MARTIN LUTHER in het Hoogduitsch uitgeven.
- Den 20sten dito 1731 stierf te Franeker de heer sicco van BOSLREK, grietman van Franekeradeel, en in het jaar 1728, nevens de heeren BORNELIS HOP en STEVEN HUBRONTE, gevolmagtigden tot de bijeenkomsten van Soissons, van waar hij, in slagmaand deszelfden jaars terug gekeerd was. Hij liet een loffelijken naam bij de *Vriegen* na, zoo wegens zijne dapperheid als geleerdheid en staatkunde. Keizer REOPOLD wilde hem tot den Rijksgraven stand verheffen en die van *Bern* boden hem het groot burgerrecht hunner stad aan; doch niet willende uitsteken boven de andere edellieden zijner provincie, weigerde hij deze onderscheidingen van te nemen.
- Den 21sten dito 1548 stierf Keizer KAREL V in het klooster van St. Joost, bij Piacensa in Spanje, waarheen hij zich, na den afstand zijner regering, begeven had, om zijne dagen in rust te sijniden.
- Den 21sten dito 1586 stierf A. PERRENOT, kardinaal van *Granvelle*.
- Den 22sten dito 1390 werd ALBID VAN POELGEEST vermoord.
- Den 22sten dito 1530 weigerde KAREL V de apologie, op de confessie van *Augsburg*.
- Den 22sten dito 1722 overleed de beroemde Nederlandsche latijnsche dichter FREDERIK BURMANN.

ARNHEM, den 22sten September.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:
Den 21 Sept. 4 El 5 Palm o Duim; gewassen 40 D., gevallen 0 D
Den 22 dito 4 El 7 Palm o Duim; gewassen 20 D., gevallen 0 D

ARNHEM, den 18den September 1829. Hed-n beviel van eenen
flooden Zoon J. E N T E, geliefde echtgenoot van
J. B R A V E.

Heden beviel van eene dochter, A. M. VAN O O Y,
Huisvrouw van
ANNHEM, W. K N O O P S.

den 20sten September 1829.
Apotheker.

§ § § Aan alle daarbij belanghebbende wordt hieringde kennis, ge-
geven, dat de COMMISSIE van L A N D-
B O U W in *Gelderland*, hare gewone NAJAARS-
V E R G A D E R I N G zal houden, binnens *Arnhem*, op Uinga-
dag 13den October aanstaande.

§ § § De Notaris Mr. J. NYHOFF, residerende te Arn-
hem, zal op Maandag den 5den en 19den October 1829,
s'avonds ten 6 ure, in het *Zwijnshoofd* te *Arnhem*, na-
mens zijn Principalen, publiek veilen en verkoopen: eene schoone
W E I D E, den *Helm* genaamd, met een hokje P A S, groot te
zamen ongeveer 3 Bunders, 10 Rosden en 95 Ellen, gelegen onder
Driel, Gemeente *Heteren*, hebbende Oost het land van wijden
Heer P. L. H A A S, West te gemeene straat, Zuid D. E. R.
A A R T S en Noord A R I E N G E U R T S E N, al
wie anders met regt daaraan mogt zijn geland; kundende reeds met 10.
Januarij 1830 in eigen gebruik worden aanvaard.
Nadere Informatien en visie der conditien zijn te beko-nen bij gemelde
Notaris NYHOFF, in de Bakkerstraat te *Arnhem*.

§ § § De Notaris Mr. J. NYHOFF, residerende te Arn-
hem, zal op Maandagen den 5den en 19den October 1829,
s'avonds ten 6 ure, in het *Zwijnshoofd*, te *Arnhem*,
namens zijn principalen publiek veilen en verkoopen: Eene V R O U-
W E N Z I T P L A A T S in de Grootte of St. Eusebius Kerk alhier,
zijnde de 5de Bank 3de Plaats in het *Middelpan* aan de Noordzijde.

§ § § De Notarissen Mr. J. NYHOFF en A. J. N.
G O B E R D Y, residerende te *Arnhem*, zijn voor-
nemens namens hunne Principalen op Maandagen den 5den
en 19den October 1829, s'avonds ten 6 ure, in het *Zwijnshoofd*,
te *Arnhem*, in het openbaar te veilen en te verkoopen: Een HUIS
en B R V E, staande binnens *Arnhem*, in de Bakkerstraat, wijk A
No. 115, tusschen de Drven van Mevrouw de Wed. BISSCHOP
ver eene en Jaft. VAN DER HEUVEL ter andere zijde,
bewoond door J. S N E L L E R.
Nadere Informatien zijn te beko-nen bij voormelde Notarissen, alwaar
de Conditien 3 dagen voor den inzet ter visie zullen liggen.

† † † De Notaris *A. J. N. GODEFRROY*, zal op
† † Woensdag den 23sten September 1829, des namiddags om
† † 6 ure, in het *Zwijnschoofd*, te *Arnhem*, namens zij-

nen lastgever, bij toelag verkoopen:
Een HUIS en ERVE, in de *Oeverstraat* te *Arnhem*,
wijk B No. 36, thans bewoond wordende door den Mr. Schoenmaker
L. YSNER, breeder bij biljetten omschreven.

Bij inzet gebragt op f. 2501,00

† † † Op Maandag den 19^{den} October 1829 en volgende dagen,
† † zullen, ten overstaan van den Notaris *A. J. N. GODEFRROY*, in de *Rijnstraat* te *Arnhem*, Lett. C
† † No. 20, publiek erfhuuswijze worden verkocht, de MOBILIAIRE
GOEDEREN, behoorende tot den Inboedel, Kruideniers-
en Suikerbakkers *Affaire*, nagelaten door wijlen den Heer *G. J. BELDER*, en bepaaldelijk op Dinsdag morgen den 20sten Octo-
ber, eenige onde *SCHILDERIEN*, *PLATEN* in
Lijsten en eenige *AFGIETZELS* van *GEDENKPEN-
NINGEN*; alles breeder bij Biljetten omschreven; zijnde deze
Goederen Zaterdag vóór den verkoopdag van des voormiddags 10 tot 2
en des namiddags van 3 tot 5 uren voor een ieder te zien.

† † † Op Dinsdag den 6^{den} October 1829, des voormiddags tien
† † ure, zullen, binnen *Doesborgh*, in het *Heerde Loge-
ment*, publiek geveild en 14 dagen daarna en dus op den
20sten dier maand, finaal verkocht worden, de volgende *GOE-
DEREN*:

- 1°. Het ERVE *Harbershofstede*, onder *Lathum*, aan den
Bandijk.
- 2°. Het ERVE *Keutensplaats*, mede aldaar.
- 3°. Eene UITERWAARD *Harberswaard*, onder *La-
thum*, buitendijks, met daarbij behoorende en langs den *Yssel*
schietsende *Rijswaard*, groot 5 Bunders en 45 Roeden.
- 4°. De WEIDE *de Meerkuil*, onder *Duiven*, aan de *Wete-
ring*, groot 5 Bunders en 45 Roeden.
No. 1, 2, 3 en 4 in pacht bij *H. BEREND-
SEN* en *A. KREUTZ*, ook te zamen in
massa.
- 5°. De *Bronkhorstermaat*, zijnde *HOF- en BOUWLAND*,
groot 2 Bunders en 50 Roeden, met twee HUIZEN daar-
op onder *Lathum* en *Giesbeek*.
- 6°. De WEIDE *Bronkhorstermaat*, ook in *Giesbeek*, groot
1 Bander en 57 Roeden.
No. 5 en 6 ook te zamen in massa.
- 7°. De WEIDE *de Kaeltjes*, in *Giesbeek*, groot 1 Bander en
80 Roeden.
- 8°. Een perceel *HOF- en BOUWLAND*, onder *Angerlo*
op de *Haarmaat*, voor de Ooipoot te *Doesborgh*, groot 1
Bander en 32 Roeden, in erfpacht uitgedaan voor f. 40 in het
jaar.
- 9°. Een perceel *HOF- en WEIDELAND* op dezelfde
Haarmaat, groot 1 Bander, in erfpacht uitgedaan voor f. 30
in het jaar.
- 10°. Een stuk *BOUWLAND* op de *Haarmaat*, groot 1
Bander en 26 Roeden; in pacht bij *S. WICHERS*.
- 11°. Een DITTO, ook aldaar, groot 1 Bander en 6 Roeden, in
pacht bij *H. WORMS*.
- 12°. Drie WEIDEN *de Tichelmaten*, en de *LAGE
WEIDE* en een stuk land aan een gelegen op de *gemelde
Haarmaat*, zamen groot 7 Bunders en 15 Roeden; in pacht
bij *D. H. VAN NECK*.
- 13°. Een stuk *BOUWLAND*, *de Hoogeweide*, ook aldaar,
groot 1 Bander; in pacht bij *H. WORMS*.
- 14°. Een stuk *BOUWLAND*, het *Vestje*, ook aldaar, groot
1 Bander; in pacht bij *T. HENDRIKS*.
- 15°. De WEIDE *Marslag*, in het *Angerlosche Broek*, groot
9 Bunders en 6 Roeden; in pacht bij *H. OTTEN*.
- 16°. Twee BLOKKEN WEIDELAND aan een gele-
gen, *de Blankemaaten*, in het *Angerlosche Broek*, groot 6
Bunders en 22 Roeden; in pacht bij *H. EVERS*.
- 17°. De *BOUWPLAATS Brinkergoed*, onder *Angerlo*,
groot 27 Bunders en 18 Roeden, en *REGT* van *WEI-
DEN* op de *Markengrond*; in pacht bij *G. BANNING*.
- 18°. De WEIDE *Lappenmaat*, in de Gemeente *Hummelo* en
Kappel onder *Eldrik*, groot 2 Bunders en 45 Roeden.
- 19°. Een AKKERMAALSBOSCH *Baijermat* onder
Eldrik, groot ruim 4 Bunders.
- 20°. Een stuk *BOUWLAND* *de Hoge Akker* in de *gemeen-
te Hummelo* en *Kappel* onder *Drempt* in het *Zijdeveld*, groot
1 Bander en 16 Roeden.
- 21°. Een stuk DITTO het *Tijdverdrif* in het *Drempsche Zj-
develd*, groot 24 Roeden.
- 22°. Een stuk DITTO *de Humse* in hetzelfde Veld, groot 90
Roeden.
- 23°. Een stuk DITTO, *Aalderingskamp*, onder *Drempt*, bij de
Vogelvang, met een AKKERMAALSBOSCH
J. E., groot 1 Bander en 87 Roeden.
- 24°. Een stuk DITTO, *de Leeuwgarde*, onder *Drempt*, in het
Hoogveld, groot 32 Roeden.
- 25°. Een stuk DITTO, *Hasebreide*, onder *Drempt*, in het
Zijdeveld, groot 1 Bander en 30 Roeden.
- 26°. Een stuk DITTO, *de Noordskamp*, in hetzelfde Veld,
groot 25 Roeden.
- 27°. De WEIDE, *Averdijkermaat*, onder *Drempt*, bij *Ol-
denhage*, groot 6 Bunders en 13 Roeden.
- 28°. Het PLAATSJE *Koldenburg*, onder *Didam*, zijnde
HUIS, SCHUUR en 2 Bunders GROND daarbij.

29°. Een kapitaal dubbeld HEERENHUIS, met KOETS-
HUIS aan de eene en STAL aan de andere zijde; voorts
grooten TUIN en fraaije KOEPEL, aan den *Stads-
wal* te *Doesborgh*, in de *Veerpoortstraat*.

30°. Een HUIS met groote SCHUUR en TUIN daar-
bij, te *Doesborgh* aan de *Paardenmarkt*.

31°. Een HUIS en ERVE, te *Doesborgh* in de *Meipoort-
straat*.

32°. Eenen MOESTUIN, te *Doesborgh*, even buiten de
Meipoort.

33°. Het ERVE *Groot Laar* in het *Kwartier Arnhem* onder
Dieren, *Spankeren* en *Brummen*, aan den *Straatweg* van *Ar-
nhem* op *Zutphen* even buiten *Dieren*, groot ruim 28 Bunders;
in pacht bij *E. J. HULSTEIN*.

Alles breeder bij Biljetten, zijnde narigen om-
rent de *Koop-Voorwaarden* te bekomen ten
Kantore van den Notaris *Mr. W. C. KEIJ-
JEN*, te *Doesborgh*, brieven postvrij.

† † † Den 30sten September 1829, 's voormiddags om elf uren,
† † zal in het *Logement het Kromhout*, te *Brummen*, voor
† † *Affaire* publiek worden verkocht: het KOETS-
HUIS, met annexen TUINMANNSWONING,
SCHUUR en STALLING, ook aldaar een
SCHUUR, een DUIVENTIL en eene STAL,
alles staande bij het *Buitengoed de Wildbaan*, te *Brummen*. — Infor-
matien in persoon of met gefrankeerde brieven te bekomen bij den Nota-
ris *DE KRUYFF*, te *Brummen*.

† † † TE HUUR of UIT DE HAND TE
† † KOOP, met 10. November 1829 te aanvaarden: een
† † kapitaal HEERENHUIS, gelegen in het hoogste
gedeelte der *Stad Nijmegen*, voorzien van drie groote *BENE-
DEN- en ACHT BOVENKAMERS*, groote *ZOL-
DER*, *KEUKEN*, *OPENE PLAATS* en *RE-
GENBAK*, twee ruime *KELDERS* en verdere *GE-
MAKKEN*; groote *TUIN* en *KOETSHUIS* met
STALLING voor drie *Paarden*, en *KNECHTSKA-
MER*, met naastgelegen groote *REMISE*, bestaande in *STA-
LING* voor drie *Paarden*, zestien *Melkbeesten* en *Dorachdeel*, gro-
te *HOEI- en KOORNZOLDER*. Te bezorgen bij den
Mr. Timmerman J. OTTÉ, in de *Burgstraat* te *Nijmegen*.

† † † TE HUUR, om dadelijk te aanvaarden: een geheel
† † BOVENHUIS, met drie onderscheiden spatieuse
† † KAMERS, KEUKEN en verdere *GE-
MAKKEN*, alleraangenaamst uitzigt hebbende en gelegen even
buiten *Arnhem*, aan den *Velschen weg*; te bezorgen bij *H.
COMAN*, brieven franco.

† † † TE HUUR, in de *Meipoort*, te
† † den, een in *Gelderland*, op het plate land, in
† † voordelig gesitueerde *HERBERG*, bestaande in vijf
VERTREKKEN en eene groote *SCHUUR*, met *sta-
ling* voor 30 *Paarden*, benevens eenig *BOUW- en HOE-
LAND*. Adres met gefrankeerde brieven bij den Uitgever dezer *Con-
tant*, onder *Letter A*.

† † † Men vraagt tegen primo November of eerder een *W. I. D.*
† † *KEL-BEDIENDE*, in het vak van *Manufac-
† † turen*, liefst iemand die met het artikel van *W. I. D.*
niet onbekend is, tegen een behoorlijk *Salaris*, *Kosten* en *Woning*.
Iemand hierop reflecterende, addressere zich met *vruchtige brieven* en
opgaaf van *onderdom* onder *Letter A*, aan de heer *G. VAN
TERVEEN EN ZOON*, *Boekhandelaars* te *Utrecht*.

INSTITUTION DIRIGÉE PAR P. GAGLIA,
*Rue du Berger, n° 27, faubourg de la porte de Namur,
à Bruxelles.*

On y enseigne à lire et écrire; le hollandais, l'allemand, le fran-
çois, l'anglais, l'italien et l'espagnol; les langues anciennes latine et
grecque; l'arithmétique, l'algèbre, et la géométrie; la géographie et
l'histoire; la physique générale, l'histoire naturelle, la logique et les
littératures grecque et latine; la musique vocale et instrumentale, le
dessin, la danse, l'exercice, la gymnastique, la natation et l'épée.
L'instruction religieuse des catholiques y est confiée au curé de la
paroisse; celle des protestans à un ministre.
Les élèves sont distribués dans cinq maisons différentes, mais conti-
nuent à fréquenter les mêmes classes. Les professeurs sont des
savans, qui remplissent les fonctions de professeurs avec les avantages
dont l'usage y est pour eux d'obligation. Le cours entier s'achève en six ans
et demi ou huit ans.

L'institution est placée sous la surveillance d'une commission composée
de *M. le baron DE KEVERBERG*, conseiller-d'état, *M. DE BROUC-
KERE*, membre de la deuxième chambre des états-généraux, et *M.
QUETELET*, de l'Observatoire de *Bruxelles*, etc.

Conditions:
Pour les élèves au-dessous de 9 ans 500 f.
Pour ceux au-dessus de cet âge, 1re et 2e division. 600 f.
Idem. 3e division. 700 f.
Idem. 4e division. 800 f.
La pension sera payée d'avance et par trimestre. Elle comprend tou-
tes les leçons mentionnées ci-dessus, ainsi que le blanchissage.
Pour plus d'informations on peut s'adresser au directeur, ou consulter la
brochure qu'il a publiée sur son institution.